

OPCIÓ A

1. A propòsit de *La plaça del Diamant*, la crítica Carme Arnau ha escrit:

La plaça del Diamant és, entre altres lectures possibles, una novel·la psicològica centrada en un personatge femení, Natàlia-Colometa, una figura que, empesa per l'inevitable pas del temps i les circumstàncies històriques, haurà de madurar, semblantment al microcosmos on viu ben arrelada.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb alguns fragments de l'obra que hàgiu llegit. [3 punts]

2. A *L'alegria que passa*, Santiago Rusiñol recrea simbòlicament el conflicte entre l'artista i la societat. Expliqueu breument aquest conflicte i, a l'hora d'argumentar-lo, relacioneu-lo amb el concepte de *modernisme*. [2 punts]

3. Comenteu aquest fragment del capítol 47 de *Curial e Güelfa*. A l'hora de fer el comentari, fixeu-vos sobretot en el caràcter sentimental que també presenta la trama novel·lesca i en el paper que té aquest enamorament en el desenllaç temàtic de la novel·la.

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]
[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

Càmar, sabent les amors de sa mare e d'aquell catiu apellat Berenguer, veent la sua solitud e la gelosia de son pare, lo qual no pensava en donar-li marit, veent-se desemparada e llunyada de tota companyia d'hòmens e encara d'altres persones, sinó d'aquells dos catius, sallint de casa se n'entrava en aquell hort, e ab aquells catius, qui meravellosament cantaven, tot lo dia s'estava, e encara la mare, qui moltes vegades li feia companyia. Cantava molt bé Càmar, e Joan mostrà-li moltes cançons, e ab records cantava ab ella.

E tant freqüenta la tendra donzella aquest fet, que es pres esment de la bellesa del cors de Curial e de la resplendor dels seus ulls, e mirà-li la boca e totes les circumferències de la cara, e féu juí que en lo món pus gentil home no havia ne encara podia haver, car Faraig, qui era jutjat un dels bells hòmens de tots aquell regne, no egualava ab tornes de molt ab la bellesa de Joan.

OPCIÓ B

1. A propòsit del *Llibre de les bèsties*, de Ramon Llull, el professor Martí de Riquer ha escrit:

El curiós [...] és que, com s'esdevé molt sovint en aquesta obreta lul·liana, els animals, quan exposen exemples, els prenen de la vida i dels costums dels homes; és a dir, al revés de la faula clàssica, on nosaltres ens exemplaritzem a base d'histories que hom fingeix que succeeixen entre bèsties.

Analitzeu aquesta idea i doneu-ne alguns exemples que permetin de justificar-la.
[3 punts]

2. A partir de la vostra lectura de *Canigó*, de Jacint Verdaguer, trieu, en les quatre qüestions següents, **l'única resposta** que considereu vàlida (no cal justificar-la). Cada resposta errònia descompta un 33% de la puntuació prevista per a cada pregunta. Per contra, les preguntes no contestades no tindran cap descompte.

Escriviu les vostres respostes en el quadernet de respostes, indicant el número de la pregunta i, al costat, la lletra que precedeix la resposta que considereu correcta (a, b, c o d).

[0,5 punts per qüestió encertada]

- 2.1. *Canigó* està concebut com:

- a) una llegenda romànica.
- b) una al·legoria romàntica.
- c) un poema èpic sobre l'enfonsament del continent atlàntic.
- d) una llegenda romàntica.

- 2.2. Els tres fils narratius de *Canigó* són:

- a) els amors de Gentil i Plaerdemavida, les guerres de reconquesta i la mitificació dels paisatges.
- b) els amors de Gentil i Flordeneu, les guerres contra els francesos i la conversió dels sarraïns.
- c) les figures històriques de Catalunya, els amors trobadorescos i les reivindicacions polítiques.
- d) els amors de Gentil i Flordeneu, les guerres de reconquesta i les accions religioses dels monestirs medievals.

- 2.3. Amb el poema *Canigó*, Verdaguer es pot considerar un poeta modern, perquè:

- a) connecta amb la poesia i la sensibilitat modernistes.
- b) fa un poema èpic adaptat a l'estètica del romanticisme.
- c) fa un llarg poema narratiu en prosa.
- d) renova la poesia catalana pel que fa a les formes i els continguts.

- 2.4. Gentil, el protagonista de *Canigó*, de Verdaguer, s'enamora:

- a) d'Ermessenda.
- b) de Carmesina.
- c) de la pastora Griselda, disfressada de fada.
- d) de Flordeneu, que és en realitat la pastora Griselda.

3. Aquest és un fragment de la Cançó VI del recull de poemes *Cançons de rem i de vela*, de Josep M. de Sagarra. Feu-ne un comentari fixant-vos especialment en dos aspectes: les característiques mètriques i formals del gènere al qual s'adscriu el poema i els elements temàtics que hi dominen.

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]

[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

Vinyes verdes vora el mar,
ara que el vent no remuga,
us feu més verdes i encar
teniu la fulla poruga,
vinyes verdes vora el mar.

Vinyes verdes del coster,
sou més fines que la userda.
verd vora el blau mariner,
vinyes amb la fruita verda,
vinyes verdes del coster.

Vinyes verdes, dolç repòs,
vora la vela que passa;
cap al mar vincleu el cos
sense decantar-vos massa,
vinyes verdes, dolç repòs.

Vinyes verdes, soledat
del verd en l'hora calenta.
Raïm i cep retallat
damunt la terra lluenta;
vinyes verdes, soledat.

[...]

Vinyes verdes vora el mar,
verdes a punta de dia,
verd suau de cap al tard...
Feu-nos sempre companyia,
vinyes verdes vora el mar!

OPCIÓ A

1. A propòsit del seu llibre *Cançons de rem i de vela*, el poeta Josep M. de Sagarra va escriure:

Aquell estiu Josep Pla va descobrir-me la Costa Brava des de Palamós fins al golf de Roses. Vaig viure la cuina, la taverna, el cafè i les converses dels mariners. La tardor d'aquell mateix any vaig descobrir Cap de Creus, Cadaqués i Port de la Selva. Des d'aleshores ja no vaig abandonar mai més la Costa Brava. Han d'anar molt malament les coses perquè una hora o altra no vagi a provar una olla de peix, a Calella, a l'Escala o en un d'aquells solitaris refugis del Cap de Creus, que per mi són i seran les poques i diminutes àrees de felicitat dins d'aquest món de misèries...

Expliqueu l'impacte que va representar per a la poesia de Sagarra la descoberta del paisatge de la Costa Brava i reflexioneu, especialment, sobre l'última frase del fragment anterior, amb exemples extrets de la vostra lectura de l'obra. [3 punts]

2. Segons la distinció establerta pel professor Martí de Riquer, *Curial e Güelfa* és una novel·la cavalleresca, i no una novel·la de cavalleries. Justifiqueu adequadament com s'ha d'interpretar aquesta reflexió. [2 punts]

3. A partir d'aquest fragment, que correspon al capítol 27 de *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, expliqueu les principals característiques estilístiques i narratives de la novel·la.

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]
[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

La senyora Enriqueta deia que tot allò era fora de mida, que li havien fet malbé el negoci. Tot a passeig. I a veure què passaria amb el que tenia al banc. Es va posar a vendre botons i lligacames de senyor, per terra, al carrer de Pelayo. En Quimet el veia molt poc, amb prou feines si, de vegades, venia a dormir. Un dia em va dir que la cosa es posava negra i que hauria d'anar al front d'Aragó. I em va dir que havien pogut treure mossèn Joan. I que mossèn Joan, amb vestits d'en Mateu i amb un camió que els havia procurat en Cintet, havia passat la frontera. Té, em va dir. I em va donar dues monedes d'or i va dir que mossèn Joan les hi havia donades per mi i els nens, que potser les necessitaríem més que no pas ell, perquè ell, fos on fos que anés a parar, Déu l'ajudaria i no el deixaria morir mentre no fos la seva hora. I vaig guardar les monedes i en Quimet va afegir que no deixés els meus amos, que sempre, amb el temps que feia que els servia, em podrien treure d'un mal pas i que encara que la cosa es posés negra s'acabaria aviat i que no hi havia més remei que passar pel camí estret. I va dir, sembla que la Griselda va amb un de molt sonat i no vol saber res d'en Mateu... Desgràcies.

OPCIÓ B

1. A propòsit del *Llibre de les bèsties*, de Ramon Llull, la professora Lola Badia ha escrit:

Per molt que sembli una *novel·la* o un poema, en el fons del fons el llibre és una trama oculta per caçar l'incaut lector i embolicar-lo dins de les xarxes de l'ensenyança doctrinal o metafísica.

Analitzeu aquesta idea i exemplifiquen-la amb fragments que hàgiu llegit de l'obra.
[3 punts]

2. A partir de la vostra lectura del poema *Canigó*, de Jacint Verdaguer, trieu, en les quatre qüestions següents, **l'única resposta** que considereu vàlida (no cal justificar-la). Cada resposta errònia descompta un 33% de la puntuació prevista per a cada pregunta. Per contra, les preguntes no contestades no tindran cap descompte.

Escriviu les vostres respostes en el quadernet de respostes, indicant el número de la pregunta i, al costat, la lletra que precedeix la resposta que considereu correcta (a, b, c o d).

[0,5 punts per qüestió encertada]

- 2.1. *Canigó* és un poema èpic, perquè:

- a) mitifica el paisatge i la història de Catalunya.
- b) mitifica l'enfonsament del continent atlàntic.
- c) narra en vers una acció heroica i enalteix uns herois.
- d) és una mena d'al·legoria romàntica.

- 2.2. Al «Cant de Gentil» de *Canigó*, el protagonista es revela:

- a) un trobador enamorat de la seva dama.
- b) un heroi èpic.
- c) un cavaller sense conflicte ni món interior.
- d) un heroi romàntic.

- 2.3. A *Canigó*, el diàleg dels dos campanars és:

- a) un cant enyorat del paradís perdut per sempre més.
- b) un cant elegíac per l'esplendor perduda i una prova d'esperança en el futur.
- c) una evocació lírica del passat històric i una reivindicació del paisatge.
- d) un missatge de fe en la recristianització de Catalunya.

- 2.4. Amb *Canigó*, Jacint Verdaguer va posar les seves habilitats poètiques al servei:

- a) dels manifestos ideològics i estètics del modernisme.
- b) de la literatura catalana de la Renaixença.
- c) d'un projecte artístic de gran ambició.
- d) d'un moviment que volia retornar a Catalunya els símbols d'identitat.

3. Comenteu aquest fragment que canta el personatge de Zaira de l'obra de Santiago Rusiñol *L'alegria que passa*. A l'hora de fer el comentari, fixeu-vos sobretot en els motius decadentistes de la cançó i en els aspectes ideològics que sintetitzen la situació de tensió entre l'artista i la societat.

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]

[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

ZAIRA:

De terres enllà
portem la tristesa,
la portem pel món
per deixar-la enrere.
Pertot on passem,
passem ben de pressa,
per no encomanà'ns
el mal de la terra.
[...]
Les fulles que ens cauen
són cançons bohèmies
que semblen poesia
i la prosa enterren.

De l'arbre del món
som les fulles seques,
regades de llàgrimes
i rodolant sempre.

Tant si plorem, com si patim,
hem de fer riure,
hem de cantar per viure.

*Ningú aplaudeix. No ho han entès. Acabada la cançó,
pren la safata i comença a fer capta. [...]*